

KORPISOTURI 9

PIRELLA GÖTTSCHE LOWE
MILANO TORINO BASTO

m i e t e l m i ä j a l k a v ä e s t ä

Evl S Sirkkanen

Sanoma- ja aikakauslehtien palstojen otsikot ja uutiskuvat kertovat uusista aseista, joiden tuhovoima on moninkertainen raskaimpienkin II maailmansodan aseiden vaikutuksiin verrattuna. Helposti juolahtaa lukijan mieleen ajatus, ettei yksittäisellä taistelijalla ja jalkaväen aseita käyttävällä joukollakaan ole enää ratkaisevaa merkitystä sotatoimissa ja taistelussa. Asia on kuitenkin niin, että juuri suurvallat, joilla on ollut mahdollisuus kilpavarusteluun ja uusien yhä tehokkaamman tuhovoiman omaavien aseiden valmistamiseen, korostavat jalkaväen ja sen taistelijan merkitystä nykyaikaisessa taistelussa. Ilman jalkaväkeä ei taistelua voida ratkaista, ei voida vallata tärkeitä alueita eikä pitää niitä hallussa.

Jalkaväen aseiden, taktiikan ja tekniikan muuttaminen kuvitellun tulevan sodan vaatimuksia vastaavaksi on välttämätöntä. Kehitys on jatkuvaa ja näin on ollut kautta aikojen. Tuliaseiden keksiminen, konekiväärien, panssarivaunujen ilmavoimien ilmestyminen taistelulentäille asettivat aikanaan uusia vaatimuksia, joihin jalkaväen oli vuorollaan sopeuduttava. Jalkaväki ja sen taistelija

ovat aina hankkineet itselleen paremman vasta-aseen ja näin tulee varmaan käymään myös tulevassa sodassa, josta me toivomme säästyvämmä.

Taistelukentän toimintojen perustekijät ovat edelleenkin samat liike, tuli ja suoja. Yleinen kehitys on johtanut siihen, että liikkuvuus on lisääntynyt ja tulivoima on kasvanut valtavasti. Suojaa on lisätty erityisesti panssaroinnilla, mutta, missä tähän ei ole ollut mahdollisuuksia mm taloudellisten mahdollisuuksien puitteissa, voidaan joukkojen liikkuvuuden lisäämisellä, hajauttamisella, maastouttamisella ja kaivautumisella sekä kaikkien toimintojen salaamisella vähentää vastustajan aseiden aiheuttamia tappioita ja vaurioita. Taistelujen ja sotatoimien ratkaisussa on lopullisena päämääränä vihollisen tuhoaminen, joka tapahtuu pääasiassa käyttämällä tulta. Liike onkin näin muodoin tulen viemistä sille etäisyydelle, josta vastustaja on tuhottavissa. Näinhän asia on, olkoonpa kyseessä joukko tai yksityinen taistelija. Taistelun huipentumana on sitten hetki, jolloin ei tuliasetakaan enää voida käyttää, vaan taistelu käydään mies miestä vastaan käsikäh-

mässä. Ratkaisevalla hetkellä jalkaväkimies on taistelukentän herra, olkoon kysymys sodasta ydinräjähtein tai ilman niitä.

Suomalaisen jalkaväen pitää pystyä sotatoimiin ja taisteluun itsenäisesti ja tätä varten on jalkaväen kokoonpano muodostunut sangen monipuoliseksi. Taistelussa on vahvennetulla pataljoonalla nykyään tärkeä asema. Vaikkakin pataljoonamme sellaisenaankin pystyvät suoriutumaan itsenäisyyttä edellyttävistä tehtävistä, toimivat ne kuitenkin tavallisimman kiinteästi yhtymän puitteissa lisimmin kiinteästi yhtymän puitteissa tukemana. Kukapa muu tuntisikaan yhteistoiminnan tarpeellisempänä ja ymmärtäisi sen merkityksen paremmin kuin juuri jalkaväen taistelija ja johtaja.

Pataljooniemme pääosan muodostavat kivääri- ja jääkäripataljoonat, jotka ovat peruskokoonpanoltaan siinä määrin yhdenmukaisia, että kivääripataljoonat voivat toimia jääkäripataljoonien tapaan, kun niille annetaan polkupyörät ja kun niiden hevo-

set, joita on komppanioilla, korvataan moottoriajoneuvoilla.

Pataljoonan kevyt kranaatinheitinkomppania mahdollistaa nopean tulenkäytön. Väliäntä tulitukea varten alistetaan kranaatinheitinjoukkueita tarvittaessa komppanioille. Pataljoonan epäsuoran tulen suunnittelussa ja johtamisessa on pataljoonan komentajan apuna tulenjohtokomentaja, jona toimii yleensä tykistöupseeri.

Panssaritorjuntaa varten on pataljoonassa sinko-osasto, jota käytetään yleensä panssarinhukaisissa suunnissa toimivien komppanioiden vahvennuksena.

Pioneeritoiminnan suhteen ovat pataljoonat nykyään lähes omavaraisia, sillä niillä on oma elimellinen pioneerijoukkueensa. Viestijoukkue vastaa pataljoonan viestiyhteyksien järjestelystä ja rakentamisesta.

Pataljoonan huoltokomppanian kokoonpano mahdollistaa komppanioiden huollon pääosan ottamisen tarvittaessa pataljoonan johtoon, jolloin komppanian

päällikkö voi keskittyä paremmin taistelun johtamiseen.

Kivääri- ja jääkärikomppanioissa on kolmen joukkueen lisäksi tukijoukkue, jossa 2 konekivääriryhmää ja 1 sinkoryhmä. Komppaniaa vahvennetaan lisäksi yleensä tulenjohtolimillä, kevyillä kranaatinheittimillä sekä usein myös raskailla kranaatinheittimillä, singoilla ja pioneereilla. Tulen käytön suunnittelussa ja johtamisessa on komppanian päällikön apuna tykistön tai kranaatinheittimistön asettama tulenjohtopäällikkö.

Kivääri- ja jääkäripataljoonat sekä rannikkojääkäripataljoonat edustavat selvemmin iskuvoimaa, mutta niillä on, kuten edellä on selvinnyt, myös tulivoimaisia yksiköitä, minkä lisäksi pataljoonia voidaan vahventaa taistelussa raskailla kranaatinheittimillä ja sinkoyksiköillä. Pataljoonan taistelua tukevat lisäksi tavallisesti tykistö, joskus panssarivaunuyksiköt, pioneerit sekä ilmavoimat ja laivasto.

Pataljoonan koulutus jakaantuu nykyään sangen moneen koulutushaaraan. Koulutus alkaa yleisenä taistelijakoulutuksena, jota seuraa erikoiskoulutus kun-

kin miehen erikoistehtävää varten. Tämän jälkeen seuraa yhdistävä yhteistoimintakoulutus, jolloin erilaiset yksilöt totutetaan toimimaan keskenään taistelussa. Varusmiespalveluksen päättyessä on jokaisen pystyttävä taisteluun omaa erikoisasettaan tai -välinettänsä tai henkilökohtaista asettaan käyttäen yksikön osana sekä taistelemaan sissinä. Johtajien on tämän lisäksi hallittava johtamansa yksikön tehtävien toimeenpano ja yhteistoiminta muiden yksiköiden kanssa kaikissa taistelun vaiheissa.

Palataksemme taistelukentän ja sota-toimien perustekijöihin on liikkuvuuden kannalta pataljoonan pystyttävä pitkiin ja nopeisiin siirtoihin ja marsseihin, siirtymään nopeasti tieltä ja pystyttävä etenemään erilaisessa maastossa siirtyen samalla vaihteittain taisteluvalmiimpiin muotoihin sekä lopuksi etenemään taistelussa omaa ja tukevien aseiden tulta hyväksikäyttäen. Samalla on yksiköiden ja yksityisten miesten osattava suojautua vihollistulen vaikutuksilta.

Kun vastustajan tuhoamisessa tuli näyttelee ratkaisevaa osaa, on aseiden käyttötaito kehitettävä vaistomaisen varmaksi ja nopeaksi. Tämä koskee yhtä

hyvin taempana olevia tukiaiseita kuin iskuportaan mukana ryntäävää ryhmän miestä tai poterossaan taistelevaa tukikohdan puolustajaa.

Pyrkimyksenä on luonnollisesti kulloisessakin tilanteessa saavuttaa ratkaisu mahdollisimman pienin tappioin, mikä vaatii taitoa suojautua ja säilyttää taistelukunto.

Liikkeen, tulen ja suojautumisen yhdistäminen eri toiminnoissa vaatii niin johtajilta kuin yksityisiltä taistelijoilta ainaista valppautta ja neuvokkuutta sekä maaston ja vallitsevien olosuhteiden oikea-aikaista hyväksi käyttöä.

Erikoisolosuhteemme, vuoden ajat, sään ja valaistussuhteiden vaihtelut sekä maastomme omalaatuisuus ovat tekijöitä, joiden suomia etuja meidän on osattava käyttää hyväksemme. Ehkäpä täten pystymme juuri korvaamaan niitä puutteita, joita meillä on monipuolisilla teknillisillä aseilla ja välineillä varustettuihin joukkoihin nähden. Kylmä, kova totuus on, että jalkaväkimies yhä edelleen ratkaisee taistelun ja ratkaisee sen maassa. Etulinja on edelleenkin siellä, missä on jalkaväkimies. Hän tietää, ettei tule olemaan mitään helppoa keinoa vihollisen nujertamiseksi. Mutta hän tietää myös, että hän saa kaiken sen tuen mitä vain suinkin mahdollista aikaan saada ja että ryhmässä koko ryhmä työskentelee hänen puolestaan ja hän ryhmänsä puolesta, joka edelleen taistelee joukkueen muiden ryhmien ja vahvennusten kanssa yhteistoimin. Joukkue saa tukea komppaniaa tukevilta aseilta ja edelleen pataljoonan komentaja järjestää käytävissään olevin yksiköin tukea sille komppanialle, joka kulloinkin kipeimmin sitä tarvitsee. Kaikki tämän tulen ja avustuksen määrä on niiden taistelijain edessä, jotka ovat etenemässä vihollisen kimppuun tai jotka ovat torjumassa heitä vastaan ryntäävää vihollista. Taistelijan ja johtajien henkinen ja fyysinen kestävyys joutuu arvaamattomien rasitusten alaiseksi. Tämä tietää jokainen taistelija ja hänen onkin ennakolta asennoiduttava kohtaamaan kaikki vaikeudet ja valmistauduttava voittamaan ne. Tämä puolestaan edellyttää tehokasta koulutusta ja taistelutaidon sekä itsekurin ja hengen omaksumista. Valmentautuminen suureen tehtävään alkaa varsinaisesti varusmieskoulutuksen aikana, mutta se jatkuu palvelusajan jälkeen henkisenä kehittymisenä ja syventymisenä. Tämän lopputuloksena on koetelemuksen kestävä iskevä jääkärihenki.

Monet tekijät vaikuttavat valtion kansainväliseen asemaan ja sen muodostumiseen. Hallitsevin on kansakunnan suuruus: Em. suhteessa nykyinen kehitys on kulkenut yhä täydellisemmin ja nopeammin kohti suurvaltojen vaikutusvaltaa. Vastaavasti, vaikkakin pienten valtioiden merkitys nykyäänkin tunnustetaan, niiden kansainvälinen asema on heikentynyt. Niiden politiikasta on muodostunut suurvaltojen politiikan "reuna-ilmioitä". Luonnonvarat ja ilmasto ovat myös merkityksellisiä, etenkin pienen valtion osalta. Luonnonvarat ovat jopa pakottaneet hyvin aseistettuja valtioita

s u o m e n k a n s a i n v ä l i n e n a s e m a

pitämään hallussaan vieraita alueita oman talouselämän tasapainoittamiseksi. Valtiot, jotka sijaitsevat maailman kuumilla ja kylmillä vyöhykkeillä ovat esimerkkejä ilmaston äärialueiden vaikutuksesta. Niiden kehitys kohti itsenäisyyttä on ollut hidasta tai kehitys on vasta alkamassa.

Suomi on luettava sotilaallisesti pieneen valtioihin. Maan fyysiset tekijät, luonnonvarat samoin kuin ilmastokaan eivät ole suosineet ihmisasutusta, korkeatasoisen kulttuurin nopeaa muodostumista eivätkä nopeaa elintason nousua. 1900-luvun alussa Suomi oli kyennyt luomaan välttämättömät taloudelliset ja kulttuurilliset edellytykset itsenäisyyden saavuttamiseksi.

Pienen valtion kansainvälinen asema on suurimmassa määrin riippuvainen maantieteellisestä sijainnista. Se hallitsee ulkopoliittikkaa ja taloudellisten suhteiden luomista. Keski- ja Etelä-Amerikan valtiot, joiden ongelmat eivät luonnollisesti ole samat kuin Euroopan valtioiden, antavat hyvän kuvan yo. asioista. Sveitsi — pieni eurooppalainen valtio — on maantieteellisen sijaintinsa vuoksi ollut usein historiassa esiintyvien suurten valtioiden tiellä. Siitä huolimatta se on säilyttänyt itsenäisyytensä. Sveitsi sijaitsee alueella, jossa useiden suurvaltojen vaikutuspiirit leikkaavat toisiaan. Jos yksi suurvalta harkitsisi tarkoituksellisesti Sveitsin itsenäisyyden lakkauttamista hyötynäkökohtia ajatellen, se olisi vastoin toisten intressejä. Sama koskee myös Itävaltaa, Norjaa ja Tanskaa. Ruotsia, joka on ollut itsenäinen aina, on myös puolustanut sen maantieteellinen asema: Sen ympärillä on aina ollut puskurivaltioita etelässä ja idässä tai se on ollut jaksottain merkityksellinen tekijä Pohjois-Euroopan tai Pohjolan kehityksessä.

Suomen maantieteellinen asema on

osaltaan työntänyt Suomen sivuun Euroopan mahtipoliittikan päävirtauksista. Suomen kohtalo ei ole suinkaan sama kuin Sveitsin, joka on saanut täysin riippumattomana luoda oman tasapainoisen poliittisen elämänsä. Suomi on ollut riippuvainen Ruotsin ja Venäjän välisestä kilpailusta Pohjois-Euroopassa. 1800-luvun alkupuolelta lähtien Venäjän epävakainen asema suurvaltana oli pääasiallinen tekijä Pohjolassa. Jos Venäjän asema on ollut heikko, on Suomen asema näyttänyt turvalliselta.

Venäjän vallan kasvu, ja sen pyrkimykset työntyä aggressiivisesti kohti

Baltiaa ja kasvattaa turvallisuuttaan samoin kuin päästä Itämeren vaikutuspiiriin, johti maamme assosioitumiseen Venäjään 1808—1809 sodissa. Pian tämän jälkeen muodostui Venäjä, joka oli hallinnut Napoleonin sotia, Euroopan kohtaloiden välitystuomariksi useiksi vuosikymmeniksi. Venäjän kärsittyä tappion ja poliittisen hajaantumisen I maailmansodassa saavutti Suomi itsenäisyyden vuonna 1917.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen kului useita vuosia ennenkuin otettiin Venäjällä vakiintuivat kommunistipuolueen toimesta. Suhteet Suomeen palautuivat normaaleiksi Tarton rauhan jälkeen vuonna 1920. Kuitenkin Suomessa pelättiin, että Venäjä yrittäisi palauttaa entiselleen 1917 rajan, tai että Suomi liitettäisiin uudelleen Venäjään. Lisäksi oli olemassa syvälle juurtunut ideologinen ristiriita: Suomi edusti länsimaista demokratiaa kun taas Venäjä oli kommunistinen. Neuvostoliitto osoitti ilmeistä epäluuloisuutta Suomen aikomuksia kohtaan ja yritti saada kommunistisen liikkeen leviämään maahamme. Em. ristiriidat johtivat vuonna 1939 sotaan Suomen ja Neuvostoliiton välillä: Neuvostoliitto päätti varmistaa kaakkoisrajansa, kun sitä vastoin Suomi pyrki puolustamaan alueellista itsenäisyyttään ja koskemattomuuttaan. Suomen ja Neuvostoliiton välillä vallinnut perinteellinen ideologinen ristiriita on estänyt suuressa määrin keskinäisen luottamuksen ja ystävyyden kasvun molempien asianomaisten valtioiden kesken.

Yllämainitut sodat päättyivät aselepoon vuonna 1944 syyskuussa. Pariisin rauhanteon yhteydessä Suomen ja Neuvostoliiton suhteet saavuttivat uuden vaiheen. Neuvostoliitto oli saavuttanut ne rajat, joita se katsoi turvallisuutensa ehdottomasti vaativan, mutta samalla se oli erittäin kiinnostunut saamaan va-

Maist. Kurki-Suonio

kuudet maiden keskeisestä molemminpuolisesta luottamuksesta ja yhteistyöstä, joka perustuisi tasavertaisiin oikeuksiin ja sopimukseen, joka kieltäisi sekaantumasta toisen sisä- ja ulkopoliittisiin samoin kuin alueellisiinkin asioihin.

Huolimatta kasvaneesta suhteiden vaikiintumisesta Suomen ja Neuvostoliiton välillä, ei ollut mahdollista olla välttämättä kriisejä ao. valtioiden kesken. Vuonna 1947 alkanut ideologiselta pohjalta täysin ymmärrettävä "kylmä sota" on pakottanut molemmat suurvaltaryhmittymät, Yhdysvallat ja Neuvostoliiton, suorittamaan varotoimenpiteitä mahdollisen hyökkäyksen estämiseksi. Suomen on ensisijaisesti ollut pakko luoda ja säilyttää luottamus Neuvostoliiton taholta. Suomi on pyrkinyt muodostamaan itäisestä rajastaan yhtä rauhanomaisen kuin läntisestä rajastaankin, jolla rauha on ollut täysin pysyväinen olotila ja tulee sitä varmasti olemaan. Neuvostoliiton aloitteesta solmittiin Suomen ja Neuvostoliiton kesken vuonna 1948 ystävyys- ja avunantosopimus, jossa Suomi sitoutuu mm. vastustamaan jokaista hyökkääjää, jonka hyökkäys suuntautuu Suomen alueen kautta Neuvostoliittoon vastaan. Tämän sopimuksen mukaisesti Suomi puolustaisi kaikkia rajojaan mahdollisen sodan syttyessä.

Rauhanomaisten olojen aikana — joihin, koomillista kylläkin, luetaan myös "kylmä sota" — Suomen kansainvälinen asema on täysin puolueeton. Suomi on järjestelmällisesti pyrkinyt kehittämään puolueettomuuttaan ja Neuvostohallitus samoin kuin länsivallatkin ovat antaneet täyden tukensa puolueettomuuspyrkimyksillemme. Neuvostojoukkojen poistuminen Porkkalan vuokra-alueelta ja alueen luovuttaminen Suomelle takaisin vuonna 1955 oli erikoisen merkittävä ele Suomen puolueetonta asennetta kohtaan. Suomen puolueettomuusasetteen säilyminen on vaikeutunut erikoisesti ajan kohtina, jolloin kansainvälinen jännitys on ollut suurimmillaan, kuten Berliinin kriisin aikana syksyllä 1961 samoin kuin Euroopan taloudellisten yhteisöjen suunnitelmissa (mm. EFTA). Kummassakin tapauksessa Neuvostoliitto on muistuttanut Suomea siitä, ettei sen pitäisi poiketa tiukasta puolueettomuuspolitiikastaan minkään osapuolen hyväksi. Puolueettomuuspolitiikka ei ole luonut minikäänlaisia ristiriitoja Suomen ulkomaankaupan osalta. Vain sotatilan aikana Suomen neutraliteetti on rajoitettu. Silloin 1948 — sopimus määrää täysin Suomen aseman kansainvälisissä tilanteissa ja ideologiset vaikuttimet.

Puolustuslaitoksemme tarpeellisuudesta on olemassa erilaisia kannanottoja. Eräiden mielestä nykyinen kansainvälinen tilanne on niin huolestuttava, että maamme tulisi jatkuvasti olla suuressa sotilaallisessa valmiudessa. Tämän näkökannan mukaan puolustusmenoilla ei ole ylärajaa, vaan elintason laskun uhallakin olisi nostettava puolustusvoimien valmiutta. Näin voidaan tietysti kansainväliseen tilanteeseen vedoten ajatella, mutta tällöin kuitenkin unohdetaan, että avoin sota ei suinkaan ole valtioiden välisen suhteiden normaalisen muoto ja että rauhantilan mahdollisesti jatkuessa, liian pitkälle menevä »militarisointi», toisin sanoen ylisuuret puolustusmenot, ajanmittaan saattaisivat maamme taloudellisen kestäkyvyn koetukselle ja näin myös heikentäisivät monissa suhteissa poliittista toimintavapauttamme. Pyrkimys itsenäisyyden turvaamiseen yksinomaan sotilaallisin keinoin johtaisi itse asiassa tuon tavoitteen loitontumiseen.

Edellä esitetylle käsityskannalle täysin vastakkainen on se mielipide, jonka mukaan puolustuslaitostamme pidetään nykyään tarpeettomana, koska maamme vaatimattomat voimavarat eivät kuitenkaan äärimmillään rasitettuinakaan riittäisi suurvaltojen asevoimiin rinnastettavan sotilaallisen suorituskyvyn kehittämiseen. Tähän — sinänsä perusteltavissa olevaan — vertailuun vedoten katsotaankin, että maamme itsenäisyyden turvaamisen on nojaututtava vain ei-sotilaallisiin, siis poliittisiin ja henkisiin, keinoihin ja välineisiin. Koska tämä käsityskanta saattaa nykyisen asekehityksen taustaa vasten tarkasteltuna vaikuttaa oikeutetulta, lienee paikallaan pohtia sitä hieman yksityiskohtaisemmin.

Peruslähdekohdan puolustusmahdollisuuksiemme arvioinnille muodostaa tietysti se kuva, mikä meillä on tulevasta sodasta. Nykyään puhutaan kolmesta sodankäynnin muodosta, ydinasesodasta, tavanomaisesta sodasta ja kumouksellisesta sodasta. Näistä ensiksimainittu, ydinasein käytävä sota vaikuttaa eräässä mielessä epätodennäköiseltä. Ydinaseiden

suunnaton hävitysvoima ja niiden maaliinsaattamislaitteiden, lähinnä ohjusten, torjunnan käytännöllinen mahdottomuus ovat hillinneet ja hillitsevät sodan aloittamisen halua erittäin tehokkaasti. Mikään suurvaltakaan ei halunne omalle kansalleen vähintäänkin kymmenien miljoonien tappioita. Näin harkitusti aloitettua ydinasesotaa tuskin käydään. Mutta inhimilliset erehdykset ovat aina mahdollisia. Samoin on todettava, että eräässä mielessä ydinasein käytävä sota on todennäköinen. Jos näet suurvallat, esimerkiksi Neuvostoliitto ja Yhdysvallat, kietoutuvat suoranaisesti uuteen suursotaan, on nykyisellään vaikeata välttää ydinaseiden käyttöä.

Tavanomainen sodankäynti on edelleen yleisin sodankäynnin muoto. Se luonnehti toista maailmansotaa samoin kuin Korean ja osittain Indokiinanakin sotaa. Vaikka pelkästään tavanomaisilla aseilla käytävää kolmatta maailmansotaa onkin pidettävä epätodennäköisenä, paikalliset, ns rajoitetut sodat ilmeisestikin käydään edelleenkin vain noita konventionaalista taisteluvälineitä käyttäen. On vielä muistettava, että ydinasesodassakin tavanomaiset operaatiot omaavat suuren merkityksen.

Kolmantena nykyisistä sodankäynnin muodoista pidetään kumouksellista sodankäyntiä. Sille on laajamittainen sissisota ollut luonteenomaista. Esimerkkejä tästä on toisen maailmansodan jälkeiseltä ajalta saatavissa pääasiassa alikehittyneiltä alueilta, mm. Kaakkois-Aasiasta sekä Afrikasta, erityisesti Algeriasta. Kumouksellinen sodankäynti liittyy läheisesti poliittiseen toimintaan, sillä sen menestyksellisen harjoittamisen perusedellytyksenä on sotatoimialueen väestön laajojen kerrosten kannatuksen saavuttaminen.

Kokonaisuutena nykyaikaista sodankäyntiä tarkasteltaessa voidaan kaavamaisesti todeta, että kumouksellinen sodankäynti vallitsee jatkuvasti niiden valtioiden välillä, joiden kesken on vakavia erimielisyyksiä. Ristiriitojen kärjistyessä toiminta tiivistyy helposti tavanomaiseksi, rajoitetuksi sodaksi. Jos sitten konfliktiin kytkeytyvät suurten sotilas-

liittoutumien johtavat valiot, saattaa se huipentua ydinasesodaksi.

Tulevasta sodasta omattavan selväpiirteisen kuvan lisäksi on omien puolustusmahdollisuuksiemme arvioimiseksi selvitettävä se, mihin maanpuolustuksellamme pyrimme. Suomen puolustuslaitos on ulkopoliittikan palvelija ja koska noudattamme puolueettomuuspolitiikkaa, on puolustuslaitoksen päätehtävänä ennakolta ehkäistä maattamme vastaan suuntautuvien hyökkäysten suoritus. Jos tässä epäonnistumme, joudumme sotaan mukaan ja torjumaan hyökkäyksen.

Puolustusvoimain tehtävän ennakoehkäisevän onnistuminen samoin kuin toimintavapautemme säilyttäminen mahdollisesti sotaan mukaan jouduttuamme on luonnollisesti riippuvainen puolustuskyvystämme. Sille asetettavat vaatimukset puolestaan riippuvat sotilaspoliittisesta asemastamme. Valtakuntamme alueen loukkaamattomuuden takaamiseksi ja maitse tapahtuvien hyökkäysten torjumiseksi tarvitsemme riittävät maavoimat. Ilmastrategisesti Suomi taas sijaitsee siten, että on ajateltavissa sotaikäyvien tahtoen tai vahingossa suorittavan ilmasotatoimia ilmatilassamme. Tämän vuoksi tarvitsemme nykyaikaisen ilma- puolustuksen. Pitkät rannikkomme ja meille tärkeä meriyhteytemme puolestaan vaativat toimintavalmiin rannikonpuolustuksen ja tehokkaat merivoimat. Sotilaspoliittinen asemamme edellyttää siis riittävää puolustuskykyä kaikissa sodankäynnin ulottuvuuksissa, maalla, merellä ja ilmassa.

Nämä ovat epäilemättä kovia vaatimuksia. Eikö yksinkertainkin vertailu osoita, että voimavaramme eivät riitä tehokkaan vastarinnan suorittamiseen suurvaltain mahtavia asevoimia vastaan? Tähän, näin asetettuun kysymykseen on kieltämättä vastattava myönteisesti, mutta samalla on todettava, että kysymys ei ole mielekäs. Sillä ei ole realistia sisältöä. Koko ongelma on nähtävä hieman toisessa valossa.

Suomi voi tuskin joutua yksin sotaan jotakin suurvaltaa vastaan. Jo pelkästään se, että kaikki sotilaspoliittisen aseelman muutokset saattavat nykyään

johtaa maailman suursodan partaalle, on omiaan ehkäisemään rajoitettujenkaan muutosten suorittamisen halua. On vaikeata kuvitella, että missään Euroopassa enää käytäisiin rajoitettuja, kahden valtion välisiä sotia. Nämä johtaisivat suursotaan, ja tämän vaihtoehdon mukaisesti asemaamme ja mahdollisuuksiamme onkin tarkasteltava.

Suursotaa varten ja sen puhjettua suurvallat joutuvat hajottamaan voimansa käytännöllisesti kasoen ympäri maapallon. Niiden sotilaallisen toiminnan pääkohteena on luonnollisesti vihollisen keskeisin valtio ja sen tehokkaimmat taisteluvälineet, kenties ydinaseet. Sen sijaan toisarvoisimpiin kohteisiin ja suuntiin, kuten Suomeen, ei kannattane uhrata kalleimpia taisteluvälineitä ja parhaita joukkoja, koska sen avulla ei sotaakaan ratkaistaisi. Myös maamme sijainti poissa varsinaisilta hyökkäysteiltä harvaanasutulla pohjoisella seudulla antaa meille suunnattoman edun. Vihollisen on tuotava meitä vastaan aiotut joukkonsa muualta rasittaen sodan aikana muutenkin ahtaalla olevaa liikenneverkostoa ja jättäen toisia suuntia vähemmälle. Me puolestaan puolustamme omaa aluettamme suhteellisen lyhyin kuljetusetäisyyksin ja voimme käytännöllisesti katsoen aina saada riit-

tävän vahvat voimat meidän kimppuumme käynnyttä hyökkääjää vastaan. Itse asiassa puheet vähälukuisuudestamme eivät tässä yhteydessä ole täysin perusteltuja. Täällä taistellesamme on etunamme lisäksi oman alueemme ja maastomme tuntemus.

Edellä mainitut näkökohdat pätevät periaatteellisesti myös ilma- ja meripuolustuksemme suhteen. Kun ilmapuolustuksemme teknilliset perusedellytykset, ilmavalvonta- ja taistelujohtojärjestelmä ja lentokenttäverkosto on luotu, voidaan suhteellisen pieninkin torjuntahävittäjä-määrin saavuttaa suuri puolustusteho. Maa-alueemme laajuus puolestaan sallii lentojoukoille hajaryhmyyksellä taatun suojan yllätyksienkin varalta ja joustavat käyttömahdollisuudet. Meripuolustuksemme saattaa taas nojautua rannikkoamme suojaavaan saaristovyöhön, jonka läpäisy on erittäin vaikeata, mikäli sitä puolustetaan tehokkaasti esimerkiksi miinoittein, rannikkotykistöön tulella ja laivaston aktiivisin toimenpitein. Meritse suoritettavaa hyökkäystä maastamme vastaan voidaankin pitää sangen uskalletuna yrityksenä.

Kokonaisuutena katsoen maamme puolustusongelma ei ole niin vaikeasti ratkaistava kuin miltä se ensinäkemältä ehkä vaikuttaa. Voimme kaikissa tapauk-

sisssa ja kaikissa sodankäynnin elementeissä asettaa hyökkääjää vastaan riittävät voimat suhteellisen vaatimattominkin taloudellisin ponnistuksin. Ulkovaltojen toimintamahdollisuuksien tarkastelu Suomen suhteen osoittaa, että varsin kohtuullisetkin puolustustoimenpiteet ovat riittävät. Kun maamme vaurautensa puolesta kuuluu maailman rikkaimpiin, varoja puolustustarkoituksiin voidaan tarpeellisessa määrässä myöntää hidastamatta lainkaan kansalaisten elintason nousua.

Puolueettomana pysyminen on mahdollisen suursodan puhjetessa erittäin edullista. Tällöin sotaikäyviin ydinasein suoritettavat hyökkäykset eivät kohdistu maastamme vastaan. Jos taas joudumme sotaan mukaan, tuhot meidänkin kohdallemme saattavat olla hirvittävät. Puolueettomana pysyminen ei taas ole mahdollista, jos puolustusvoimat eivät ole riittävän tehokkaat. Tämä on selvästi oivallettu, ja viime aikoina suoritettut puolustusvalmiutemme tehostamistoimenpiteet osoittavat, että Suomea ei enää voida pitää sotilaallisena tyhjiönä. Olemme omalla alueellamme varteenotettava sotilaallinen tekijä ja tämän toteaminen jo sinänsä osoittaa, että Suomella on puolustusmahdollisuuksia.

KARJALAN JAAKARIPATALJOONAN ALIUPSEERIKOULUN 48. KURSSIN
OPPILAAT. RYHMÄNJOHTAJAKOULUTUKSENNE ON PÄÄTTYNYT JA TE
OLETTE ASTUMASSA ITSE KOULUTTAJAN TEHTÄVIIN.
TALLAISISSA TILANTEISSA ON USEASTI TAPANA ANTAA HYVIÄ OH-
JEITA JA ESITTÄÄ TOIVOMUKSIA UUSIEN RYHMÄNJOHTAJIEN KASVA-
MISEKSI TODELLISIKSI, VAKAIKSI ALAISTENSA KÄSITTELIJÖIKSI, MIES-
TENSÄ ESIKUVIKSI.
TÄLLÄ KERRALLA HALUAN ALLEVIIVATA ALAISTEN YMMÄRTÄMISEN
JA EHDOTTOMAN OIKEUDENMUKAISUUDEN VAATIMUSTA.
TEIDÄN JOHDETTAVIKSENNE ANNETAAN SOTAVÄEN OLOIHIN PEREH-
TYMÄTÖNTÄ AINESTA. TE OPETATTE HEITÄ; HE OPPIVAT! YMMÄRTÄ-
MYS JA OIKEUDENMUKAISUUS ROHKaisevat OPETETTAVIANNE. VIHA
JA OIKUT RIISTÄVÄT JOHTAMISELTANNE POHJAN.
ANTAKAA JOHTAMISTEHTÄVÄÄNNE PARASTA ITSESTÄNNE NIIN MYÖS
TULOKSET KOITUVAT KIITOKSEKSENNE.

PATALJOONAN KOMENTAJA
EVERSTILUUTNANTTI

J. Alan Selin

OPPILAAT

KUUSITOISTA VIIKKOA KESTANYT JATKUVA TYÖSKENTELY AuK:ssa ON PÄÄTTYNYT. KURSSI 48 ON KÄYNYT LAPI VAIHE VAIHEELTA SEN PROSESSIN, JONKA LOPUTTUA OLLAAN RYHMÄNJOHTAJIA. TÄMÄ ON ASIAN MUODOLLINEN PUOLI, JONKA SINETÖI TODISTUKSEN JA KURSSIMERKIN SAANTI PÄÄTTÄJÄISTILAISSUUDESSA SEKA KAULUSLAATTOIHIN ILMESTYVÄT ULKONAISET ARVON MERKIT.

TARKEIMPINA ON KUITENKIN NAHTAVA NE SEIKAT, JOILLA MUODOLLINEN PUOLI KÄYTÄNNÖSSÄ TOTEUTETAAN, TOISIN SANOEN TEIDÄN TOIMINTANNE KOULUN PÄÄTYTTYÄ YKSIKÖISSÄ JA RUK:ssa.

TÄHÄN SAAKKA TEIDÄN EDESOTTAMUKSIANNE ON SEURATTU VARSIN KIINTEASTI, JATKUVASTI JA KAIKKIALLA SITEN, ETTÄ TEILLA OLISI NE TIEDOT JA TAIDOT, OIKEAT JA RIPEAT OTTEET, TAITO KÄSITTELLÄ ALAISIA, OIKEUSTAJU JA OIVALLUS ESIMIESASEMASTA JA SEN ASETTAMISTA VAATIMUKSISTA, JOITA TE TULEVINA RYHMÄNJOHTAJINA JA ESIMIEHINÄ TYÖSSÄNNE TARVITSETTE.

NYT TILANNE MUUTTUU. NYT KYSYTAAN TEIDÄN KYKYJÄNNE ITSENÄISEMMISSÄ TEHTÄVISSÄ. NÄEN TÄSSÄ MIELESSÄ KAKSI PERUSTEKIJÄÄ, JOITA ILMAN ETTE SAA MITÄÄN KUNNOLLISTA AIKAAN. NE OVAT: 1) OMA ESIMERKKI ja 2) PERÄÄNANTAMATON YRITTELIÄISYYS. KUN TE NÄITÄ KÄYTÄTTE KAIKESSA TOIMINNASSANNE JA LUOTTE JOHTAMAANNE JOUKKON YHTEENKUULUVUUDEN JA HYVÄN JÄÄKÄRIHENGEN, OLETTE OIKEALLA TIELLÄ. HENKEÄ EI LUODA HETKESSÄ, EIKÄ HALPAHINTAISILLA KEINOILLA, VAAN SE VAATII TEILTÄ HELLITTÄMÄTÖNTÄ UURASTUSTA, TASAPUOLISTA JA OIKEUDENMUKAISTA, MUTTA SILTI TIUKKAA, KURINALAISTA JA ASIAALLISTA ALAISTENNE KÄSITTELYÄ.

USKONKIN TEIDÄN SUORIUTUVAN UUSISSA TEHTÄVISSÄNNE SUOMALAISEN MIEHEN TAVOIN.

ESITÄN ONNITTELUNI KURSSIN SUORITUKSEN JOHDOSTA SEKA PARHAAT MENESTYKSEN TOIVOTUKSET ESIMIESASEMASSA TOIMIENNÄ.

KOULUN JOHTAJA
KAPTEENI

H. P. P.

OPPILAAT

ALIUPSEERIKOULUN NYT PÄÄTTYESSÄ OLETTE SAAVUTTANEET ERAAN TARKEAN VAIHEEN VARUSMIESPALVELUKSESSANNE. JOHTAJAKOULUTUKSENNE PERUSVAIHE ON NYT TAKANAPAIN.

TEITÄ ODOTTAVAT PERUSYKSIKÖSSÄNNE RYHMÄNJOHTAJAN VAATIVAT TEHTÄVÄT, OSAN TEISTÄ LAHTIESSÄ JATKAMAAN OPISKELUANNE RESERVYUPSEERIKOULUUN. OLKAA REHTEJÄ, TASAPUOLISIA, OIKEUDENMUKAISIA JA SAMALLA VAATIVIA TULEVILLE ALAISILLENNE; NÄIN HANKITTE LUOTTAMUKSEN, JOKA KESTÄÄ.

KURSSIJULKAISUNNE, JOKA ON NÄKYVIN TULOS OPPILASKUNTANNE TOIMINNASTA, YHDISTÄKÖÖN KURSSIA 48 VIELÄ VUOSIEN KULUTTUAKIN. TUOKOON TÄMÄ JULKAISUMME, KORPISOTURI 9, MIELEENNE ERAAN REIPPAAN JA NUOREKKAAN AJAN ELÄMÄSTÄNNE, JONKA VIETITTE OPPILAINA JÄÄKÄRIEN KUNNIAKKAISSA VAREISSA.

ONNITTELEN JA TOIVOTAN PARHAINTA MENESTYSTÄ TULEVISSA TEHTÄVISSÄNNE.

KURAATTORI
KERSANTTI

E. Järvinen

TILANNE: Tammikuun puolessa välissä aloittivat keltaisten joukot Pudasjärven suunnassa voimakkaan hyökkäyksen, joka suuntautui kohti Kajaania. Sunnuntaihin 27. 1. mennessä Kajaani oli jo keltaisten hallussa. Maanantain kuluessa keltaiset olivat edenneet jo 35 kilometriä Kajaanista kaakkoon.

JATKOTILANNE: Oli keltaisia ja sinisiä, joskin vähitellen tuntui siltä, että oli ainoastaan sinisiä, sikäli kun naaman väriä voi pitää tunusmerkinä. Oli presidentti, puolustusvoimain komentaja lehtimiehiä . . . Lopussa oli vain mustia lumipuvun väristä päätellen.

Sotaharjoitus oli väsyttävä ongelma pataljoonassa jo joulusta lähtien. KarJP — nimikin muutettiin toisinaan KvOs 45:een. Oli harjoituksia, harjoituksia isolla H:lla (kts. kronikkaa). Harjoitettiin pimeässä, puolipimeässä ja joskus päivälläkin. Juostiin hangessa ja hiihdettiin hiekkaisia teitä pitkin. Tuli 21. 1. Tuli vaikka sitä ei toivottukaan. Toivottiin hartaasti vain vp:tä tai vup:tä: huonoin tuloksin. Pataljoona lastattiin puolenpäivän aikaan Kontiolahden asemalla staccato tempossa. Juostiin jäistä lankkua pitkin Gb-vaunuun (tilavuus 42 oppilasta ja risat), jossa ainoa lämmitävä esine oli kynttilä. Onneksi vaunun varustukseen kuului kaksi lyhtyä, joissa kummassakin oli yksi kynttilä. Yhteinen lämpöarvo noin 30000 kgeal, joten lyhdyissä olisi voinut olla lämmin edellyttäen, että niiden sisään olisi mahtunut. Ajatus sinänsä on jo täysin käyttökelvoton, valitettavasti. Kamina oli luultavasti vain viemässä liikaa (?) turhaa tilaa keskilattialla ja antamassa moralista tukea — paleltuneille.

minen tien sivuun lumihankeen ilma-suojaan. Tulihan siinä jotain tehtyä oikeinkin. Vihollisosastoja käännyttiin pienin väliajoin Kajaanin suuntaan lakki väärin päin pässä ja kiväärinpiippu alaspäin. Tiistain ja keskiviikon välisenä yönä pataljoona kärsi suurimmat tappionsa siirryttäessä kuusikymmentä kilometriä reserviin polkupyörillä. Poljettiin tietä, joka muistutti lähinnä perunapelttoa, ja kaaduttiin. Tapahtui irtautuminen: taistelualueelta ja viimeisistä voimista. Nostettiin pyörä pystyyn ja laskettiin käyrää suomenkielen monivaihteisilla iskusanoilla ja jälleen kaaduttiin. Jonot hajosivat epämääräisiksi unikuviksi. Jäljessä tuleviin huoltoautoihin kasattiin oppilaita ja pyöriä puolimatkan jälkeen melkein kuin jääkäreitä. Viimein päästiin perille — ja reserviin, Rumon maastoon. Nukuttiin teltassa omintakeisissa asennoissa, joukkueenjohdaja kävi komentoteltalla ja palasi takaisin herättäen joukkueen, joka nousi istualleen etsien omia jalkojaan kaminan ympärille muodostuneesta kasasta. Tilanneselvitys loppui ja kasa muodostui jälleen samanlaiseksi: ainaiseksi ki-roilun aiheeksi. Vartioitiin ja partioitiin torstai-iltaan asti, jolloin siirryttiin 15 kilometriä taaksepäin Puukarin aseman maastoon. Keiteltiin kahvia ja ker-rattiin mennyttä nuotion ääressä suoja-asemassa. Aamulla siirryttiin Puukarin asemalle pikalastausta varten. 0950 lastaus oli suoritettu ja loppuaika ennen junan lähtöä koulun suuntaan katseltiin uteliaina keltaisten Fouga Magister-lai-vuetta, joka suoritti hyökkäyksiä juna-a vastaan. Paluumatka kului huomattavasti hiljaisemmin kuin menomatka. Oltiin kai väsyneitä. Juna pysähtyi Kontiolah-

»T A L V I S O T A M M E»

Opp. Kari Maisniemi

0356 juna suureksi pettymykseksi pysähtyi Maaselän asemalle. Purkauduttiin kolmen ristin vauhdilla ja lähdettiin ajamaan Pirttimäen suuntaan, johon keltaiset olivat tulleet teltailemaan. Ajettiin pyörillä, koukkailtiin hiihtäen keltaisten selustaan ja ylimalkaan ärsytettiin keltaisia. Ensimmäisessä tulikosketuksessa vihollinen taisi ampuu kaikki panoksensa hädissään, koska loppuaikana kuultiin vain: »Sarrrr ja prrrrrkele!» Ihme tekstiä, mutta sekin oli osa talvisotamme luonnetta. Katseltiin vihollisen helikopteria jonossa keskellä tietä sen lentäessä tien suunnassa yli. Kiusaus sai valitettavasti taas kerran yliotteen ja seurauksena oli vain pyörien työntä-

den asemalla 23.15, koska kuljettaja oli vihdoin löytänyt jarrukepin tms. veekeen. Herättiin aivot kirkkaina ensi kerran pitkään aikaan. Kuolema hioi nurkassa paleltuneena tylsyyntä viika-tettaan ja kaahi kyllästyneen näköisenä vastahakoisesti tiehensä. Se höpötti mennessään: »Höpön, höpön. Tarttis hankkia vähintään Emma, mutta sekin on niin hiton perso silitykselle.» Oven avautuminen ei juuri muuta saanut aikaan kuin sen, että lisääntynyt veto sammutti kynttilät lyhdyistä. Sitäpaitsi ei kynttilöissä ollut juuri sammuttamistaan; olisivat ne jo sammuneet itsekseenkin. Ajettiin koululle ja kello 00.30 sotaharjoitus oli ohi ja alkoi kurinpalautus.

- 1 Nostakaa oppilas vaunuun!
- 2 Troikka/III 62.
- 3 Yö vai päivä!
- 4 Voi voitettuja!
- 5 Silentium.
- 6 »Hyvät kädet».
- 7 Hyvinhän se meni.

1 2
3

4

5 6 7

Kurssijulkaisu sellaisenaan on varsin positiivinen ilmentymä oppilaskunnan toiminnasta. Jos se lisäksi saadaan toimitettua tarkoituksenmukaisesti ja laajalta pohjalta, on julkaisu sitä mitä sen tulisi olla: Muisto menneestä ympäristöstä ja ajankohdasta — oppilasajasta. Olosuhteet eivät saa vaikuttaa negatiivisesti julkaisun tasoon. Kurssijulkaisun on oltava kurssilla olevan aineksen henkisen tason näyte ja se luo osaltaan vaihtelun kurssilla vallinneesta yhteishengestä. Valitettavana piirteenä on pyrkimys pääesikunnan taholta sitoa säännöillä kurssijulkaisujen toimittamista mm. sivuluvun, mainossivujen lukumäärän ja koon osalta, ja siten poistaa kursien väliset tasoerot myös julkaisujen suhteen, joissa tulisi ilmetä koulutuksellakin esiintyvät erot. Luonnollisesti voidaan kurssijulkaisun toimittamisessa mennä mielettömyyksiin, ellei vastaavallaisia säädöksiä ole. Usein voi kurssijulkaisun suuruus sivuluvun osalta tulla itse tarkoitukseksi, ellei toimituskunta omaa vaadittavaa itsekritiikkiä. Sisältöön on syytä kiinnittää enemmän huomiota, sisältöön, josta ensimmäisenä haitallisimpana tekijänä lienee vallitseva hillitön nurkkapatriotismi. Oma ympäristö primääritekijänä on ainoa, jonka perusteella sisältö on tehty. Kurssijulkaisussa on oltava taitavasti käsiteltyjä aiheita laajemmaltakin kokonaisuudesta, johon oma joukko-osasto yhtenä osana kuuluu, kuitenkin unohtamatta oman yksikön ja piirin merkitystä, sillä nehan lopulta luovat perustan oppilasajan muistoille, joilla lienee suurin merkitys kurssijulkaisun luonteen luomisessa. Tekstisivujen lukumäärää on pyrittävä lisäämään ja tekstien aiheiden olisi oltava toisistaan täysin eroavia, jotta pieneen tilaan saataisiin sijoitetuksi mahdollisimman suuri lajivalikoima tarkoituksenmukaisia ja kritisoivia kirjoituksia. Sen sijaan taidekriitikeistä on mieluummin luovuttava kurssijulkaisuissa, koska suurella

kurssilla on jo taiteiden valikoima liian laaja, jotta jokaista voitaisiin käsitellä. Kronikoiden heikkoutena on useinkin suuren kurssin tuoma vaikutelma siitä, että ne on todella jouduttu »tekemään» ja tällöin plagioimaan vanhojen kurssijulkaisujen vastaavia kronikoita. Toimittuskunnan on oltava niin »sisällä» kurssissa, ettei julkaisusta muodostu yksinomaan oppilaskunnan hallituksen äänenkannattaja vaan oppilaskunnan oma julkaisu.

2 Ulkoasun merkitys

Kurssijulkaisun ulkoasu on useinkin täysin laiminlyöty. Ulkoasuun vaikuttavat ennen kaikkea tekstit, kuvat, graafinen asu, johon sisältyvät taitossa käytetyt kirjasimet, taitto sinänsä, graafinen tekniikka sekä paperin laatu. Ratkaisevinta on kuitenkin asenteellinen ajattelutapa ja ennakkoluuloisuus, joka useimmiten estää kokeilemisen. Syynä kurssijulkaisujen toimittajien konservatismiin on kuitenkin julkaisuissa itsessään: Yleistä makukasvatusta ei ole suoritettu riittävässä määrin tai ei ollenkaan. Olisi välttämätöntä kiinnittää yhä enenevässä määrin huomiota graafiseen asuun, joka perustellusti voitaneen lukea teollisen muotoilun piiriin kuuluvaksi. Julkaisun ulkoasu on luonnollisesti ainoastaan välinearvo, joskin hyvin tärkeä: Silmä tajuaa välittömästi erilaisten tasopintojen sommitelmat ja tason laadun; vasta sen jälkeen tapahtuu kokonaisuuden hahmottuminen osiin.

Painossa käytetyn paperin suhteen on purevaankin kritiikkiin aihetta riittävästi, kumma kyllä. Normaalisissa käytössä olevien syväpainopapereiden laatu on suhteellisen hyvä, mutta huonommin asia lienee laaka- ja tavallisten painopapereiden suhteen. Olifanttipapereiden melkein olematon käyttö kurssijulkaisuissa luo välittömästi sovinnaisuuden vaikutelman, vaikutelman totutuista tavoista. Suomalaista valmistetta olevat olifanttipaperit on pilattu hirvittäväillä

väreillä, eikä niiden paperin laatukaan ole mitenkään korkealuokkaista, mutta onhan kurssijulkaisujen painattamoilla mahdollisuus tilata ao. papereita esimerkiksi Ruotsista, jossa on suhteellisen korkeatasoisia väripapereita. Ylläolevista seikoista käy selville, että kurssijulkaisujen laatu on riippuvainen myös käyttömateriaalin kvaliteetista ja ennen kaikkea sen tuntemisesta.

Kuvista käsittelen tässä yhteydessä ainoastaan valokuvia, joiden osalta huomio kiintyy montaashikuvien yleiseen puuttumiseen, kuvien, joissa liike ja toiminta on visuaalisempaa kuin tavallisissa valokuvissa. Kannen ja siinä esiintyvien kuvien kohdalla on häiritsevintä turvautuminen vanhaan, jota pidetään täysin varmana, eikä uskalleta ryhtyä kokeilemaan uudella. Aina on pyrittävä parempaan jos se vain on mahdollista. Yllättävintä kurssijulkaisuissa on tyhjen pintojen kammo sekä yleisesti käytetyt tavattoman kookkaat otsikot. Syynä tähän lienee konservatiivinen ajattelutapa, joka puoltaa vanhaa »paljon-vähään-tilaan»-asennetta.

Taloudellisten ja visuaalisten tekijöiden tasapainoista optimiulkoasua graafisen asun, kuvien ja paperin osalta on luonnollisesti mahdotonta pystyä luomaan. Kuitenkin tuntuisi ainakin parhaiden painopapereiden käyttö mahdolliselta, jos siihen olisi tarvittavassa määrin varoja ja halua. Valokuvien suhteen voisi karsinta olla ankarampaa ja niiden osalta olisi myös pyrittävä irtautumaan sovinnaisesta kaavamaisuudesta. Ulkoasu on taiteilijan työ, taiteilijan, jolta usein puuttuu toimittajan energisyys, aggressiivisuus ja reportaashitiimelyksessä kehittynyt kovapäisyys.

Lopuksi totean ulkoasukysymyksen äärimmäisen vaikeuden, joka tuntuu tämänkin julkaisun toimittamisessa saaduissa kokemuksissa. Ulkoasu on vain yksi monista kurssijulkaisun rakennesista, joskin siinä on yleensä ollut tuntuvimmin parantamisen varaa ja -tarvetta. Tästä syntyi arvo;

Kaksi kamppaa, kaksi nenäliinaa, peili, tulitikut. Kullanmuru ei kai sinulle ole oltu ilkeitä. Rakas, tervetuloa . . . ja me ryömittiin . . . kauas, suuntana aurin-gonlasku . . . armeijan muikkusoppa . . . pinkka kaatui ja punkka kaatui . . . on se Emma aika kova peli, mutta . . . töp-pöilijät . . . peltikalsarit . . . hinattiin — suihkuun . . . vanikkaa . . . cha-cha chaa aamut, haamut. Käyttäydy soti-laallisesti, vaikkene sotilasasioista. Mutta rakas, pääasia, että olet täällä.

Oma jääkärioppilaani, olet niin komea. Tosin manttelisi on varmaan tarkoitettu jollekin sinua isommalle ja housusi ovat sitä kokoa, jota ei luulisi olevan olemas-sakaan. Tiedämme molemmat, mitä var-ten sinulla on korvat, mutta kiiltävähän saappaasi . . . Mitä tuo valkoinen viiru sinun hihassasi tarkoittaa?

Tuothan minulle joskus sieltä tuliai-siksi . . . Ymmärrän, ymmärrän minä, ettet ole ehtinyt kirjoittaa. Olet tietysti hirveän väsynyt iltaisin. Mitä? Et ole kertaakaan käynyt Työppärillä tai Rup-latuvalla, vaikka kaikki muut kaverit ovat menneet. En minäkään ole käynyt missään sillä kyllä harmaa on aina har-maata varsinkin kun se on omaa. Ota lisää makkaraa, lihaa, juustoa. Ei se ole punakuorista. Ota lisää. En minä niitä laske, vaikka kyllä se oli jo neljästoista voileipä . . . ja joka aamu . . . tiedän, tiedän. Kerroit jo viime kerralla. . . . Oletko sitä mieltä, mutta Marilyn Mon-roehan . . . On ollut ikävä sua . . . sul-keiset . . . 31° ja risat pakkasta . . . ja jotos . . . saalemaleikum . . . mutta kulta pieni sinä olet nyt lomalla. Nyt et ole kasarmeilla, ja minulla on ollut ikävä sinua oma oppilaani.

L O M A I L U A

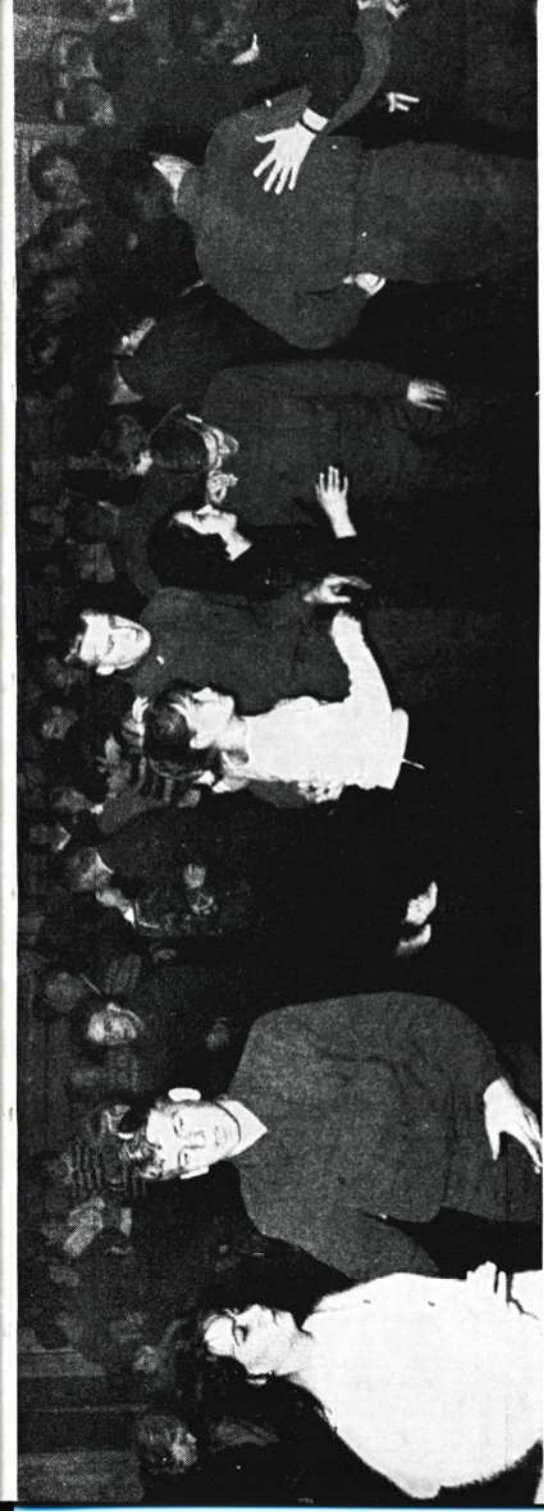
Tyttö ja opp Erkko

Saalemaleikum! En minä ole kersono-mi, vaikka nyt olenkin lomalla. Tervei-siä KarJP:stä ja sieltä AuK:sta. Nyt juhliitaan ja . . . sillä loma on oppilaan juhlaa. Loma: Palkkio hyvästä palve-luksesta ja siitäpä syystä näin harvoin tavataan. Suremata . . . kovasti olen pingottanut, koska lomavarustuskin on ehtinyt syöpyä mieleesi. Puhuit mieli-alastasi, mutta unohdit: Meitähän on kaksi. Hahhaaaa! Naurattaapa vain kysy-mykseksi: »Mitä tuo valkoinen viiru hi-hassani tarkoittaa?» Se on erittäin tärkeä. Kysymykseesi voisi antaa montakin vastausta. Toiset kutsuvat sitä lumirajak-si (Lumi on suunnilleen sillä korkeu-della aina), toiset joksikin muuksi ra-jaksi. Tosiasia on, että se on raja, joka on vedetty oppilaan ja jääkärin välille ja siksi valkoisella, että se näkyy myös pimeässä. Katsopa viirun paikkaa, niin huomaat, että sitä on ommeltu useam-pankin kertaan. Dodeanpa vain tässä

yhteydessä armeijan muikkusopasta, että söin . . . kerran. Samalla mainitsen myös, jos nimittäin tuntuu kuin puhuisin eri kieltä, että olenhan saapunut luoksesi melkein ulkomailta, »Karjalan raukoilta rajoilta». Aseket meillä on kyllä molem-milla: sinulla naisen, minulla intin. Em-ma pitää minusta paljon. Kun me olim-me ampumassa ja piti päästää vain yksi kerrallaan, niin se otti kaikki. Maxim on muuten nimensä veroinen, sillä kun mä kerran kannoin sitä 15 kilometriä, niin tosiaan tuntui kuin olisi ollut »käy-rä» maksimissa. Silloin joskus tuli mie-leen, että Maximin alle voisi sortua koko Suomen kansa, mutta kannoinhan sitä minäkin. Nyt kun taas olemme näin nokatusten ja pian otetaan suuntaa kes-kikaupungille päin, niin muista, että kä-velet vain väärällä puolella ja pistelet ihmisiä itse sateenvarjollasi, etkä muu-tenkaan kuormaa minua suhteettoman paljon, sillä ainahan voi esimies tulla vastaan, jolloin oikean käden täytyy olla vapaa tervehtimiseen. En, en minä ole väsynyt iltaisin, en ainakaan niin väsy-nyt, etten ehtisi kirjoittaa muutamaa sanaa siviiliinkin, mutta onhan sinulla oi-keus saada tietää jotain vapaa-ajan har-rastuksistani: Harjoittelen siivoamista ja opettelen vuoteen sijaamista, joten kyllä minä aikani hyödyllisesti sinun kannal-tasi ottaen käytän, eikä siinä jää aikaa pyöriä Ruplatuvalla tms. paikoissa. Tyttö rakas, oppilaaseen voi aina luottaa. Et tiedäkään miten paljon pidän sinusta. Ajattelen sinua aina palveluksessa ja iltaisin kirjoittelen sinulle.

Kun oppilas ryömiä, syöksyy tai juok-see (ts. oppilas ei koskaan kävele), on sillä aina jokin tarkoitus. Kouluttajat harjoittavat meitä sodan varalle, muuta-mat yrittävät ryömiä Haminaan. Tör-mäiltyäni täällä Suomen »raskaassa», olen todella pudottanut polvihousut ja-lastani. Miesten koulu on täysin oikea nimitys. Parasta on se, että spontaani-suus pitää yllä pientä poikamaisuutta. Näin on tilanne ainakin ruokalassa, jos-sa voimapit ja niin sanotut »sattumat» häviävät sellaisella spontaanisuudella, et-tä joskus tuntuu kuin ei elettäisikään rauhanaikaa. Myös suuri kunnianhimon kasvu lisää varmasti saavutuksia siviilis-äkin. Silloinhan voi tuntea todella kel-paavansa ja pystyvänsä johonkin. En minä yhtään kehu, kun väitän olevani nyt mies, mies sinulle Suomen neuto.

Olenpahan jo ehtinyt kääntyä, joten otan nyt taas rintamasuunnan Kontio-rantaan päin, ja lähden junalla hyssyt-telemään, sillä ei loma ole mikään valo-vuosi vaan, rakas, sinä olit taas kerran lomani. Kiitos, hauska kun olit.

Hieman sekavin ja pelokkain tuntein lähdimme komppanioista tänne suureen sotakouluun. Alikersantit olivat neuvoneet meitä juoksemaan matkan komppaniasta koululle, siitäkin huolimatta, että koko maallinen omaisuus oli mukana, jottei 'menis uusiks'. Huokaus pääsi, kun lopulta hikisinä ja lähättävinä heitimme kampsomme tuvan vahatulle lattialle.

Pahvi, lauta, vaneri ja vaikka mikä, kun se vain oli kovaa, kelpasi kovikkeiksi pinkkoihin. Ei pinkat sellaisina kelvanneet alkuunkaan. Saippuariasia taisi olla paria milliiä liian syvällä tai jotain muuta vastaavaa, mutta vika oli kuitenkin suunnaton. Oli pikkumaista. Komppaniassa sellaisista pinkoista olisi saanut vähintään kuntoisuusloman. Entä punkat sitten. Kun mielissään ja ylpeänä esitti vuoteensa, niin tarkastaja vain totesi, että mieleen tulee väkisinkin »Posket pullollaan» tai »Aallokko aallokko». Synkältä se silloin tuntui, kun kaikkensa yritti eikä annettu tunnustusta. Vaikkei täällä niitä ole liikojia tapana antaakaan, epä silti.

Toisena Auk-päivänä oli sitten puhuteltun ja molempipuolisen esittelyn aika. Toinen puoli puhui ja toinen kuunteli kauhutunnelmissa silmät selällään mitä tuleman pitää — ei kai tarvitse mainita kumpi puoli kumpikin oli, ja mitä tuli.

Muistan tästä puhuttelusta vääpeli Harjun ikimuistettavat sanat: »En minä vielä kenenkään luita WC-pönttöön ole työntänyt, joten ei minua tarvitse pelätä». »Tuo mies taitaa syödä luineen päivineen, jottei jäisi todistuskappaleita ja kirjavahvuuden väheneminen pannaan

jonkin yöllisen jotoksen tiliin», ajattelisin. Turhaan vääpeli niin tyytymätöntä ja elämän kolhimaa näytteli. Olisihan hänen pitänyt tietää, että me olemme pataljoonan kerma. Vaan ei hän tainnut olla samaa mieltä kanssamme, koska haukkui meidät jo etukäteen. Taisi tuntea nämä 'saumat'.

Karmealtahan se alussa tuntui, mutta karuunkaan ei arvannut lähteä. Mieli olisi kyllä tehnyt viimeistään silloin, kun tutustuin kaikkeaa muuta kuin lempeänä tunnettuun kouluttajaan, vänrikki Frimaniin. Kauan aikaa vänrikin karmean terävä kolminkertainen uloshuutoäni värisytti selkäpiitäni: Olin töppöillyt toimistossa. Taisi siihen joukkoon muuten mahtua muutama »nöpöstelijä»-sanakin jonkin kuvaavan attribuutin kera. — Tällaista se oli. Alku aina hankala, lopussa (kiitos) seisoo. Vielä puolikurssiin mennessä ei kiitoksen sanaa kuulunut. Koko loppukurssi oli pelkkää kiitosta ja ylistystä. Hahhahhaa. Usein iltaisin Auk:n alkupäivinä ja -viikkoina ajattelimme kaivaten vanhaa rauhaista komppaniaa — jos ajattelun oli aikaa; öisin oli. Tervetuliaisiksi oli yleinen siivous- ja kuurausviikko, jolla kuulemma emme saaneet mitään aikaa. Oli se kummallista, että vedellä ja saippualla piti saada vanhat seinät ja lattia kirkkaiksi ja kimalleveiksi kuin peilit. Saatiinhan ne aikaa myöten, kun hinkattiin, hinkattiin ja taas hinkattiin niin, että näki jo yölläkin painajaisia likaisista seinistä ja villakoirista. Oppilaalle ei ole mikään mahdollontta. Vai onko?

Sairaus ja koulu eivät sovi yhteen. Vastaanotolle ei koulusta sopinut lähteä —

sinne oli asiaa vasta silloin, kun ei enää omin voimin päässyt. Nimittäin jos sai kp:tä (kelpaa palvelukseen), sai pelätä, että sieraimet väännetään kohti taivaan sineä. Jos oli kurkku kipeä niin suolaa, suolaa vaan ja jos elossa pysyy, niin mieheksi tulee.

Mentiin ja tehtiin siinä sivussa 15 km:n pika-kuntomarssi, maksimit olalle ja heittimet sylissä. Marssin aikana ei tullut mieleen Luoja, vaan paremminkin Manalan sankarit leijailivat ja silloin tällöin sukelisivat esiin meidän nöpöstelijöiden suusta. Aina silloin kun kouluttajat luulivat, että meillä ei ole enää voimia ja erikoisesti juuri ylämäissä ja huonoilla teillä, juostiin. Vaan, kun kaikki meni hienosti: yksi jaksoi huutaa: »Etäisyydet, pitäkää etäisyydet». Vähän harmitti, mutta ei tuntunut missään. Ehkä tuli lämmin. Välillä pudottiin poteroihin, polvilleen ja mahalleen, mutta me otimme sen vain vaihtelun kannalta. Kun pääsimme koululle, huomasimme sen tosiasian, että oppilaita ei nujerra mikään eikä kukaan.

Vasta Onttolassa pääsimme esittämään ensi kerran todellisen taistelutaitomme. Se tapahtui 'masien' loppusodassa, jossa pakkanen oli kai jotakin —30°—40° C. Eikä me pojaat paleltu — olimme jäässä. Silloin sai todella makua siitä, mitä tuleman pitää. Ja tulihan sitä, ja katkeralta maistui. Taisteluhaluamme piti viireessä siinä vilunvärinästä tieto joululomasta. Ammuttiin; kun viholliset loppuivat, ammuttiin omia.

Jouluna pääsimme 4 vrk:n lomalle. Se lämmitti niin suloisesti mieltä. Kutkutti mukavasti rinnan alta, kun pitkästä ai-

»Stilleben»

kaa pääsi pitämään tyttöä hyvänä ja katsomaan, mitä sinne kotiin oikein kuului. Hieman mieltä karvasteli, kun kuuli, että joillakin oli 10 ja 7 vrk. lomina. Ei silti emme me tänne lomien takia ole tulleetkaan. Kun käydään armeija, niin käydään se sitten perusteellisesti. Siis Kontiorannassa. Ja mitä vikaa »Emmassa» on: siro pimu — painaakin vajaan 9 kiloa. Sitä sopii jääkärin uljahan rakastella ja helliä. Vielä kun muut yrittivät lomalla tappaa aikaa kuka milläkin tavalla, me opettelimme vuoteen-tekosalaisuuksia ja pukeutumisen niksejä. Rättisulkeisia tämän tästä ja kuin pisteeksi tälle koulutusvaiheelle suoritettiin hälytys, johon oli annettu ihanne-aikakin. Alitimme loistavasti ajan. Koko tämä koulutusvaihe tapahtui molemminpuolisen yhteisymmärryksen riemukkaassa ilmapiirissä — kuinkas muuten, olimmehan KarJP:n Auk:ssa. Kaikki nöpöstely oli jäänyt. Taisi siinä touhun tuoksinnassa opp. Nurmikin lausahtaa: »Ei vanha mikään vauhtipyörä ole». — Ja oli sitä kuitenkin, eikä syyttä.

Kun koko kantahenkilökunta oli palannut joulukinkkujen ääreltä, alkoi taas kuulua »salemaleikum»; jos ei ripeyttä riittä, niin rinnettä riittää; kaksi vyöstä ja kaksi vivusta; nöpöstelijäporukkaa; käännös on hätäisen miehen nopea liike; ohjesääntö sanoa, mutta minä vastaan, että . . . asento, liikkumattomuus on hyve; koettakaa saada ne tarpeenpe pönttöön eikä seinille; kyllä kai teistäkin miehiä tulee», jne.

Kouluttajien lisäksi meillä oli apukouluttajia. Saamme olla iloisia, että meistä pidettiin niin hyvää huolta. Kun ensin-

mainitut lopettivat päivän työnsä, jatkoivat alikersantit kouluttamistamme. Pakostakin mielimme syöpyivät eri etenemistävät, joten mielestäni olisi ensimmäinen tst-koulutus: eri etenemistävät, voitu sivuuttaa vain toteamuksella. Apukouluttajat kehittivät toleranssirajamme kestokykyä. Kiitän.

Iitalomille pääsy oli niin hikisen pakerruksen takana, ettei niitä paljonkaan käytetty, joskaan ei ollut usein mahdollisuuksia päästä edes tarkastusasteelle. Emme oikein tahtoneet oppia pitämään paikkoja loistokunnossa. Se vietävän villakoira-roitu kun oli majoittunut kouluumme. Sitä ammuttiin ja haukuttiin apukouluttajienkin voimalla, vaan se ei tuntunut olevan millänsäkään. Lopukursilla keksimme roiman rohdon tuon piinalliset rodun hävittämiseksi. Hankimme koneellisen imijän, joka ahmi surisevaan kitaansa »koirat», vaikka pielen päältä. Siihen loppui perskohtainen ystävyttemme niiden kanssa. Päivä alkoi paistaa ja jäi vapaa-aikaakin, aikaa pyrkiä sotkuun.

Sotkuun pääsyn edellytyksenä oli moitteeton käyttäytyminen esimiehiä so. alikersantteja kohtaan ja lisäksi juhmallinen anomus, joskus kirjallinenkin. Kun sitten sattui pääsemään sotkuun, harvojen mieleen tuli se tosiasia, että tämä paikka oli varusmiesten koti, jonottaessaan tiskillä vuoroaan mehulasi toisessa ja munkkipussi toisessa kädessä hermostuneesti tähyillen kelloa: 30 minuutin aikarajaa ei sopinut rikkoa tai . . .

Eipä silti olinhan meillä aistikas »töpinämme». Paluumatkalla sieltä koululle raikas talvi-ilma ja lumi pöllähteli,

kun me pojat »etenimme» koulun edessä olevalla rinteellä. Ja taas oli nälkä. — Opp. Helin oli kutsuttu apukouluttajien tupaan. Ilmahäiriöt vähenivät huomattavasti, kun keksimme sivellä voin vanikan nurjalle puolelle. Ei jäänyt ilmakuplia vanikan reikiin. Alkoi jo nälkäänkin pysyä loitolla, eikä tarvinnut raastaa kurisevin vatsoin uutuutta hohtavia yhden hengen ahkiota pitkin kolmiltua.

Tämä kurssi jos mikään teki tuttavuutta erilaisten ahkioiden kanssa. Valmentauduimme suuriin sotaharjoituksiin melkein kuukauden ajan. Oli hälytys, polkupyörämarssi, yöjotos ja lastausharjoittelu. Jos hälytys ja pyörämarssi vei oppilaat »piippuun», niin mihin vei yöjotos — siihen ei löydy enää kuvaavaa sanaa. Miestä sammui ja kaatui kuin kuivaa heinää — mutta tämä heinä nosti päättään pystyyn kuin virkoava kevätkaunokki alkukevällä. Olipa siellä keran isojakin herroja nipussa rähmällään lumihangessa. Vaiettakoon siitä, kuka heidän kaatumisensa jyrkässä alamässä aiheutti. Näillä jotoksilla katosi kaikkea mahdollista, onneksi ei miehiä. Opp. Turusesta paljastui ihmeellinen piirre nukkuu »jotoksilla». Silloin kun tiellä oli hiekkaa hiihdimme, kun oli lunta patikoimme jalan — meitä koulutettiin eri olosuhteisiin, lähinnä vaikeisiin. Viimeisellä jotoksella oli pari taukoakin, joilla ehti juuri polttaa Star-tupakan. Life'stä jäi iso »stumppi» kun valmistautumishuoto kajahti pakkasilmaan. Aina oli mielessä ruoka. Vatsassa kun oli ontelo olo. Puhuttiin 8 km:stä ruokailupaikalle, mutta niitä 8 km matkoja taisi olla parikin eikä vain ruokaa näkynyt. Saa-

tiinhan sitä lopulta. Se oli elämys. Mitä se oli? Ei tiennyt keittäjäkään. Jotostelun aikana virkistäytyi pari oppilasta purossa. Olisi ne sukset voinut sentään riisua jalasta ennen sitä.

Koitti lähtöpäivä suuriin sotaharjoitukseen. Jännitys tulevaa koitosta ajatellen kuvastui parhaiten ruokalassa. Ensimmäisen kerran täydellinen hiljaisuus. Kun palasimme »töpinästä», oli lopullinen pakkauksien tarkastus. Taisi siinä touhussa Simonenkin — rauhallisuuden ja velttouden perikuva lausahtaa silmiään niin suloisesti räpsäyttän: »Kah, suutuipas vähästä». Puuttui jokin varuste. Ja tuli kranaatteja vinkuen käytävällä. Oli siinä vipinää ja vauhtia. Silmäniloa. Sota oli ankara. Miehiä »kuoli», ties kuinka monta kertaa. KarJP kunnostautui, kuinkas muuten.

Kun sitten palasimme sodasta, alkoivat moitteet koululla. Harja ei enää sopinut oikein käteen. Opp Palmio »Hei kundit en mä pingota, mä panin työpuvun päälle vain naamioimismielessä». Sitten kontattiin. Alkoi taas luuta sopia käteen. Ja sitten me vielä ryömittiin; ja olihan koulu taas puhdas!

Emme jääneet ihallemaan koulun kiiltäviä lattiaita eikä loistavia punkkia. Lähdimme ampumaleirille hyvällä omalätunnolla. Saihan VP- ja VUP-miehet viihtyisän ilmapiirin koulun nurkissa. Teltoissa olkien keskellä, korsin suussa ja korsitukot korvissa ei kuulunut tupaja aluepalvelijat — toimikaa. Ah, se oli vasta elämää. Syötiin pakeista. Ne olivat myös sen näköisiä. Selvät päivärenkaat eri ruuista ja aina välissä pari

Maxwell-rengasta. Aina maistui ja vainikka nuotiolla paistui. Oli näin oikein paahtoleipäpäkin. Kyllä meidän kelpas. Aamupäivällä hiihdeltiin hohtavilla hangoilla ja pystyteltiin pököpöitä, iltapäivällä ampua räiskyteltiin ne alas ja yöllä oltiin itse pököpöitä, kun istuimme unisina kipinäpartiossa. Jos kipinä-Mikko nukahti ja kaminan punastuminen loppui, niin pököpöä oli liian imarteleva nimi hänestä. Silloin kuului vähemmän mairittelevia sanoja vilun kouristamista suista jostain epämääräisen elollisesta läjästä. Öisin hiiviskeli outoja hahmoja puitten katveissa »paukut» käsissä. Pian räjähti. Liikettä: teltoissa ja ulkona. Unisia olioita ilmestyi teltojen eteen vetäytyäkseen pian taas unten maille. Pääasia oli, ettei saanut nukkua rauhassa koko yötä. Ammuttiin lujasti sekä päivällä että yöllä erilaisin aseina. Leirin päätti pimeämmuntäytös valo- ja kova-ammuksin. Vähän niin kuin malliksi juuri tulleille, onnettomille alokkaille. Heille riitti ihmettelmistä ja ihailemista. Muistan sen omalta kohdaltani, kun kauan, kauan sitten seisoin katselemassa vastaavia ammuntoja alokkaana polveni silloin tällöin nytkähdellessä ja silmiäni pyörähdellessä milloin mihinkin suuntaan. Kaikki oli niin ihmeellistä silloin.

Emme me käyneet ampumaleirillä opettelemassa ampumaan, vaan verestämässä vanhoja taitoja, jotka olivat alkaneet ruostua luutaa, lapiota, harjaa ja rikkakihveleitä käytellessä. Ampua oppilas osaa. Siitä oli hyvä todiste kaksi ensimmäistä sijaa pataljoonan partiohihto-

kilpailuissa. Ja kuinka joukkue valittiin. »Osutteko, jos teillä on lintu sylissä ja luoti näpissä?» »Luultavasti». Kuulutte II partiojoukkueeseen.» Ei sille voinut mitään, että ensi sija tuli kotiin. Olimme kaikki kovakuntoisiksi hiottuja. Olisi kai tullut kolmekin, mutta kun vain kaksi joukkuetta sai osallistua yksikköä kohti.

Hiihtokunto oli roima joka oppilaalla. On kunniakirjaa ja plakettia hiihdosta vähän jokaisella. Ohimennen sauvottiin Puntarihihto. Matka oli n. 35 km, mutta kevyesti meni ja hauskaa oli: osattiin ottaa rennosti turhia hikoilematta. Hallituskin lyllyi ja vielä kunnialla. Ei ollut läheskään viimeinen. Se oli saavutus. Kaikki jäsenet olivat kaupunkilaisia ja sukset salaperäinen harvinaisuus heille. Ei silti, eivät ne sitä kurssin tässä vaiheessa olleet. Oli tutustuttu niihin aika perinpohjin. Eivät särkyneet sukset eivätkä sauvat sitten millään kons...

Koulun loppuaika kului kurssijuhlun valmisteluissa ja latautumisessa siihen. Ilo ei ainakaan juhlasta puuttunut. Lopusta vaiettakoon. Olihan siellä...

Haikealta tuntui jättää koulu, johon oli jo ehtinyt kiintyä. Ei jäänyt kuin muistot. Meistä tuli tosi hyviä »kamuja» keskenämme. Ehkä tapaamme joskus ja istumme iltaa jossain ja nauramme vanhoille verrattomille AuK-päiville ja toivomme, että saisimme sen ajan vielä takaisin. Niin sitä vain mieli muuttui mitä pitemmälle koulua kesti. Ei olisi koulun alussa luullut, että näin joskus ajateltisi. Totta oli »masien» puheet. Parhaimmat »intin» muistot tähän mennessä ovat kouluajalta jääneitä.

KOULUN »AITI» JA KIRJURI SEKÄ KOULUTTAJIAMME

Väap Harju

Alik Lappalainen

Kers Ratilainen

Kers Lampela

LTN KAIRIKKO
VÄÄP KANKAINEN
ALIK ROJO

I JOUKKUE

1 AHO PAULI	43 WARKAUS
2 AHONEN HEIKKI	43 TAMPERE
3 ENQVIST HÅKAN	41 HELSINKI
4 HAAPANIEMI MIKKO	41 TAMPERE
5 HUIKKOLA RISTO	43 KANGASALA
6 KARPPINEN TURO	40 HELSINKI
7 KAULAMO OSMO	42 LEPPÄVIRTA
8 KERÅNEN PAAVO	44 HYRYNSALMI
9 LAAMANEN ESKO	44 PUNKAHARJU
10 LEHTO EERO	43 TAMPERE
11 LEHTONEN VILHO	43 TAMPERE
12 LEPISTÖ JOUKO	45 TAMPERE
13 LUOTOLA HANNU	42 HELSINKI
14 MAURO EERO	41 LIEKSA
15 MOILANEN LAURI	42 SUOMUSSALMI
16 MÅKINEN REIJO	44 TAMPERE
17 NURMI HARRI	42 HELSINKI
18 OINONEN VEIJO	43 PIELISJARVI
19 POTTONEN PAAVO	42 ENO
20 PYNNÖNEN ILPO	36 RIIHIMÅKI
21 ILTALOMATAE	21. 2. JOENSUU
22 SUIHKO ILPO	45 ORIVESI
23 SUUTARI PENTTI	44 KOUVOLA
24 TIHKKOLA RISTO	43 TAMPERE
25 TIKKA RISTO	43 TOHMAJARVI
26 TIUSANEN SEPPO	42 HELSINKI
27 TOIVONEN JARMO	43 JYVASKYLÅ
28 WULFF RAINER	41 HELSINKI

1 2 3
4 5 6
7 8 9
10 11 12

13 14 15 16
17 18 19 20
21 22 23 24
25 26 27 28

II JOUKKUE

Nöpöstelijät! Kun minä vihellän kerran niin . . . ja kun minä vihellän kaksi kertaa niin . . .

1 AUTERE ESA	43 TAMPERE	6 KOIVUVAARA JYRKI	43 INKEROINEN
2 EERIKAINEN REINO	40 HELSINKI	7 LIEMOLA EERO	40 KARKKU
3 IJÄS JORMA	45 RISTIJARVI	8 LINDSTRÖM HEIMO	43 TAIVALKOSKI
4 KAIKKONEN ERKKI	44 JYVÄSKYLÄ	9 MAISNIEMI KARI	42 HELSINKI
5 KAUPPINEN JOUKO	43 KAJAANI	10 MALINEN VEIKKO	44 KITEE
			11 MEHTALÄ MATTI 45 TAMPERE
			12 PALMIO VOITTO 43 TAMPERE
			13 PARTANEN V-P 42 HELSINKI
			14 PENNANEN MATTI 43 HELSINKI

L TN KUMMUNMÄKI
 VÄN R FRIMAN
 ALIK RÖNKKÖ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

12 13
 25 26

15 POHJAVUORI KARI	42 HELSINKI	19 TERÄNNE RAIMO	38 HELSINKI	23 VALTONEN PENTTI	42 OUTOKUMPU
16 SIMONEN PAUL	41 HELSINKI	20 TOIVONEN JUHANI	41 HELSINKI	24 VASAMA PYRY-MATTI	42 HELSINKI
17 SJÖMAN MAURI	45 SIMPELE	21 TUOMALA KARI	43 HELSINKI	25 VETAMAJÄRVI ALPO	43 IMATRA
18 SUNDELL JARMO	43 TAMPERE	22 TURUNEN EERO	40 HELSINKI	26 VILJANDER VEIKKO	44 TIKKURILA

III JOUKKUE

KERS NORISMAA

11 12 13 14
15 16 17 18
19 20 21 22

1 2
3 4
5 6
7 8
9 10

- 1 ERKKO KAUKO
2. HELIN WALTER
- 3 HÄMÄLÄINEN MATTI
- 4 HÄMÄLÄINEN VELI
- 5 KARJALAINEN AHTI
- 6 KAUTTO LAURI
- 7 KÄRKI MATTI
- 8 LÄHDE EELIS
- 9 MIKKOLA JUHANI
- 10 MOILANEN PENTTI
- 11 MÖHKÖNEN JUHANI
- 12 NIKKILÄ ANTTI
- 13 OKKOLIN MARTTI

- 41 HELSINKI
- 42 HELSINKI
- 43 VESANTO
- 44 JUANKOSKI
- 45 JÄMSÄ
- 46 JYVÄSKYLÄN MLK
- 47 KARTTULA
- 48 LAURITSALA
- 49 TAMPERE
- 50 KAJAANI
- 51 LIEKSA
- 52 TAMPERE
- 53 JYVÄSKYLÄ

- 14 PARKKONEN JORMA
- 15 PETTERSON EERO
- 16 PULKKINEN PENTTI
- 17 RAJAMÄKI HEIMO
- 18 RAUTI MARKKU
- 19 RAUTIO ARJO
- 20 SAASTAMOINEN PENTTI
- 21 STRÖMBERG SAKARI
- 22 TASKINEN JYRKI
- 23 TIAINEN TARMO
- 24 TILIKAINEN MARKKU
- 25 VIHHERMA RAIMO
- 26 VOUTILAINEN PAAVO

- 42 HELSINKI
- 42 HELSINKI
- 40 HELSINKI
- 44 SUONENJOKI
- 40 TURKU
- 42 HELSINKI
- 44 PIELAVESI
- 43 KAJAANI
- 42 KAUAJOKI
- 45 PUNKAHARJU
- 41 HELSINKI
- 44 ORIVESI
- 42 LEPPAVIRTA

No hei! . . . No hei! Herra kersantti!

23 24
25 26

KRH JOUKKUE

1 2
14 15

3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26

KERS JUVONEN

YLIK PARKKONEN

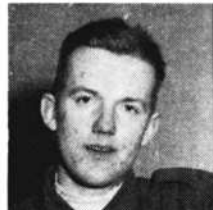
KERS VANTTINEN

1 HUIKURI JORMA	45 NURMES
2 HÖLTTÄ SEPPO	45 KUOPIO
3 IKONEN MARTTI	42 KONTIOLAHTI
4 ITKONEN MARTTI	42 LEPPAVIRTA
5 KAUKOVIRTA REIJO	44 NURMES
6 KETTUNEN KYÖSTI	42 NURMES
7 KILPINEN PENTTI	43 PANKAKOSKI
8 KORHONEN MATTI	43 JOENSUU
9 KUITTINEN SAKARI	42 NURMES
10 KUOSMANEN PENTTI	43 KUOPIO
11 LAPPALAINEN MATTI	41 MUURUVESI
12 LAVIKAINEN AATOS	43 LIPERI
13 LEVY NILO	42 NURMES
14 MANNINEN PERTTI	42 HELSINKI
15 MANSNER JORMA	42 HELSINKI
16 MERTANEN VEIKKO	43 JOENSUU
17 MIETTINEN REIJO	45 KUOPIO
18 NIKULAINEN JORMA	42 VARPAISJÄRVI
19 PALOSUO LAURI	43 JOENSUU
20 PEKKALA MIKKO	41 HELSINKI
21 PIIROINEN HEIMO	40 JOENSUU
22 RIKKONEN OLAVI	43 KUOPIO
23 RISSANEN ERKKI	42 KUOPIO
24 SISSO RAUNO	43 KIURUVESI
25 SUVELA ESKO	41 KUUSJÄRVI
26 TIMONEN MATTI	42 NURMEKSEN MLK

PST JOUKKUE

KERS PÄIVINEN
ALIK LIIMATTA

1 2
7 8

1 HIRVONEN EELIS	43 LIPERI
2 HIRVONEN JAAKKO	43 POLVIJARVI
3 HÄMÄLÄINEN PENTTI	41 KUOPIO
4 KETTUNEN KYÖSTI	43 POLVIJARVI
5 KURKI PEKKA	41 RAAKKYLÄ
6 MALINEN PENTTI	42 LIPERI
7 MÖNKKÖNEN MATTI	43 KUOPIO MLK
8 PEKKARINEN ANTTI	41 KUOPIO
9 PENNANEN HEIKKI	42 KUUSJARVI
10 PUHAKKA JOUKO	43 LIPERI
11 TURUNEN AARNE	42 OUTOKUMPU
12 VARJOSALO RAIMO	42 KUOPIO

Sanoisinko ehk'en . . . ja siitäpä syystä . . .

3	4	5	6
9	10	11	12

Oppilaskunnan kuraattori KERS EINO PAIVINEN

OPPILASKUNNAN HALLITUS:

Puheenjohtaja RAINER WULFF

Varapuheenjohtaja ILPO PYNNÖNEN

Sihteeri RAIMO VIHHERMA

Rahastonhoitaja EERO TURUNEN

Lehtitoimikunnan puh.joht. RAIMO TERÄNNE

Ohjelmatoimikunnan puh.joht. MARKKU TIILIKAINEN

LEHTITOIMIKUNTA:

Puheenjohtaja RAIMO TERÄNNE

Valokuvaaja VELI-PEKKA PARTANEN

Jäsenet: KAUKO ERKKO

KARI MAISNIEMI

MARKKU TIILIKAINEN

OHJELMATOIMIKUNTA:

Puheenjohtaja MARKKU TIILIKAINEN

Jäsenet: KAUKO ERKKO

KARI MAISNIEMI

REIJO MÄKINEN

HENKINEN TOIMIKUNTA: LAURI PALOSUO

URHEILUTOIMIKUNTA: PYY-MATTI VASAMA

SHAKKITOIMIKUNTA: ARJO RAUTIO

KOULUTUKSEN TÄSSÄ VAIHEESSA.

NELJÄ MIELEENPAINUVAA KUUKAUTTA ON PAKERRETTU. TAHTI OLI KOVA KURSSIN LOPPUUN ASTI; UUTTA OPIMME VIIME HETKILLÄKIN. VARSINAISIA KONSEPTEJAMME SOTKIVAT HAUSKAT PUISTOHIHDOT, JOITA HARJOITETTIIN MEIDÄN KAIKKIEN ILOKSI JA MIKSEI MYÖS MURHEEKSI. NYT JÄÄVÄT KUITENKIN TAAKSE NIIN ILOT KUIN SURUTKIN, YHTEISHENKEÄ KASVATTANEET SUOLAISET HIKIPISARAT JA NAURUNKYNYNELEET. KURSSI 48 ON OHI. ERO ON EDESSÄ. OPPILASKUNNAN HALLITUKSEN PUOLESTA KIITÄN TEITÄ, KURSSITOVERIT, HYVÄSTÄ YHTEISTYÖSTÄ. KAUNIIT TAVOITTEEMME EIVÄT EHKÄ TAYSIN TOTEUTUNEET, MUTTA VAUHTIIN PÄÄSTYÄMME EI HALLITUS OLLUT SAMA KUIN OPPILASKUNTA: KAIKILLE LÖYTYI JOTAIN TOIMINTAA. OPPILASKUNNAN PUOLESTA HALUAN KIITTÄÄ KOULUN JOHTAJAA JA KOULUTTAJIA ERINOMAISESTA KOULUTUKSESTA. ILMAN TEITÄ EMME OLISI SITÄ, MITÄ ME NYT OLEMME. TÄSTÄ ON MUKAVAA JATKAA. ERIKOISESTI KIITÄN KURAATTORIAMME KERS. PÄIVISTÄ, JOKA OLII AINA PYYTEETTÖMÄSTI VALMIS NEUVOMAAN JA TUKEMAAN MEITÄ. TOIVON, ETTÄ TÄMÄ LEHTI, JONKA EDESTÄ TODELLA PUSKETTIIN TÖITÄ, YHÄ SYVENTÄISI TAALLÄ OLOMME TARKOITUSTA JA PALAUTTAISI MIELIIMME VUOSIENKIN KULUTTUA AJAN, JONKA VIETIMME KARJALAN JAAKARIPATALJONASSA REIPPAASTI TÖPÖSTELLEN.

HYVÄT JATKOT, KIITOS.

RAINER WULFF

painettu sana on ajatuksen ase, käyttäkää sitä tehokkaasti - pohjois-karjalan kirjapaino oy

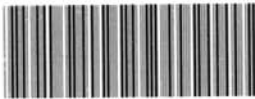
39/ko 8326/m

Kauppi sotuuri

kiitämme seuraavia toiminnimä kurssejulkaisumme olemassaolosta

OY SUOMEN AUTOTEOLLISUUS AB
 LIEKSAN KAUPPA OY, PIELISENTIE 10, LIEKSA
 LIEKSAN KONEAITTA OY, LIEKSA
 POLKUPYÖRAKORJAAMO V. KUITTINEN, RAJAKATU 18, NURMES
 NURMEKSEN SÄHKÖ, NURMES
 KARJALAN MAA, TORIK. 19, JOENSUU
 ASKARTELUVAKKA, NISKAKATU 9, JOENSUU
 KULTA- JA KELLOSEPPALIIKE A. KOISTINEN, NURMES
 RANIN JANO TAI EI, TORNI-OLUT MAISTUU
 WARKAUDEN KIRJAKAUPPA, VARKAUS
 JOENSUUN SÄÄSTÖPANKKI, JOENSUU — KONTIOLAHTI
 SUOMI-YHTIÖ
 NATIONAL KASSA OY, HELSINKI — KUOPIO
 ENSO-GUTZEIT OSAKEYHTIÖ
 PARTURI-KAMPAAMO KORHONEN, SILTAKATU 4, JOENSUU
 SILMÄLASIOPTIKKO HENRY EKBLAD, JOENSUU
 KÄHKÖNEN OY, JOENSUU — OSTA KUTEET KÄHKÖSELTÄ
 JOENSUUN VALOKUVAAMO, KIRKKOKATU 25 B
 LAURI KOIVUNEN JA K:NI, AHLSTRÖMINKATU 18, VARKAUS
 HUHTAMÄKI-YHTYMÄ OY
 UUSI KUVALEHTI ON PALJON PAREMPI
 SINGER
 PAULI TILLI OY
 KONELIKE S. NÄRHI, URHEILUKATU 6, LIEKSA
 T:MI S. KOTILAINEN, LIEKSA
 KELLO-, KULTA- JA OPTILLINEN LIIKE T. KAUKANEN
 A. AHLSTRÖM OSAKEYHTIÖ KONEPAJATEOLLISUUS, VARKAUS
 OSAKEYHTIÖ A. HALONEN, JOENSUU
 JOENSUUN KIRJA- JA PAPERIKAUPPA OY
 PIKA-BAARI, KIRKKOK. 22, JOENSUU
 JOENSUUN KELLO JA KULTA, H. UIMONEN
 JOENSUUN HÖYLAÄMÖ, TEOLLISUUSKATU 13, JOENSUU
 ITÄKUMI, VÄINÖ EHARI JA K:NI
 STA
 SIRKKALAN PESULA JA SAUNA, SIRKKALANTIE 10, JOENSUU
 JOENSUUN ERÄ-URHEILU OY, NISKAKATU 11, JOENSUU
 JOENSUUN YMP. OSUUSMEIJERI, JOENSUU
 KARJALAN LEIVÄN LEIPOMO, JOENSUU
 RENGAS-APU O. NUUTINEN, JOENSUU
 JOENSUUN AUTO OY, KAUPPAKATU 33, JOENSUU
 KONTIOLAHDEN SOTILASKOTIYHDISTYS R.Y.
 SARES-KUVA OY HELSINKI
 PHILIPS — SEN VALITSEVAT USEIMMAT
 MARTTINEN OY — FIXUP HUISVOIDE MIEHEN PÄÄHÄN

Joensuun kaupunginkirjasto -
Pohjois-Karjalan maakuntakirjasto

167N00138099

KARJALAN JÄÄKÄRIPATALJOONAN ALIUPSEERIKOULU KURSSI 48